

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Центр патріотичного виховання молоді
Білоцерківського національного аграрного університету
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін
Кафедра конституційного права та теоретико-правових дисциплін**

Матеріали круглого столу:
**«Конституція України:
історія, сьогодення, перспективи»**

24 червня 2021 року

Біла Церква
2021

правового або неправового характеру поведінки, діяльності чи бездіяльності особи. Процес доказування в конституційному судовому процесі має у собі низку стадій.

- Першою стадією є визначення кола обставин, що підлягають доказуванню, та формування предмета доказування.

- Другою стадією є надання доказів суб'єктами права для звернення до Конституційного Суду України.

- Третьою стадією є збирання доказів суддями, колегією та всім складом Конституційного Суду України.

- Четверта стадія передбачає дослідження й оцінка доказів.

Таким чином, предмет доказування в конституційному процесі має особливий і специфічний характер, ознаками якого є:

1. Для здійснення конституційного судочинства створено спеціально уповноважений судовий орган – Конституційний суд України.

2. Суть предмету доказування в конституційному судочинстві впливає з повноважень, визначених конституцією і збігається з предметом розгляду конкретної справи згідно з процедурою, встановленою законом.

3. Головна особливість предмету доказування полягає в тому, що конституційний судовий процес обмежений питаннями права, тобто з'ясуванням конституційності або неконституційності об'єктів конституційного судового контролю.

Список використаних джерел:

1 Костицький М. Gesetzliche Grundlagen der Verfassungsgerichtsbarkeit in der Ukraine. Studios for deutsch-ukrainischen Beziehungen. Ukrainische freie Universität, Munich, 2000. 77–95.

2. Костицький М. Доказування у конституційному судовому процесі. Вісник Конституційного Суду України. 2011. №4-5. С.158-163.

УДК 342.413

РОСАВИЦЬКИЙ О.О., ст. викладач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

aleksros86@gmail.com

Історична сутність та значення Конституції Пилипа Орлика

Коли я обрав тему власної доповіді на круглому столі, то ставив значно менш коло висвітлення питань Конституції Пилипа Орлика... Готуючись до останньої, я зрозумів, що тема буде значно ширшою...

В далекому 1989 році, коли ще я був не повнолітнім, отримав листа з поздоровною листівкою з міста Брянка, що зараз є тимчасово окупованою територією на Луганщині, а тоді це було місто вже Луганської області УРСР, Перебудова в якійсь мірі міняла назви містам, що були пере названі в минулому на честь катів радянської доби... Той лист, та мабуть ні до чого, а от поздоровна листівка має пряме відношення і до особистого, і до теми моєї сьогоденної доповіді... Там були слова: «Христос воскрес! Воскресне Україна!» Для багатьох, що жили і живих ці слова багато значили і значать.... От саме тому з такої преамбули і почав свою доповідь. На справді є безпосередній зв'язок між мною згаданою листівкою, Конституцією Пилипа Орлика і 25 річницею прийняття конституції України....

Продовжу з того з чого почав свою доповідь, а власне з незгоди з авторами вищезгаданої листівки, хоча вона мені в свій час вдавалася найпатріотичною і сміливою... Україна ніколи «не помирала», «хворіла», можливо в своїй боротьбі за буття якийсь час

навіть була «без свідомості», але завжди «жива», починаючи з власного утворення як держава - Руси-України...

Якраз таким яскравим доказом і є Конституція Пилипа Орлика, або як її ще називають Бендерівська конституція, виходячи з назви міста, де її було укладено в 1710 році... Не буду зупинятися на історичних подробицях того часу, думаю, що присутнім вони всім відомі... Але зверну увагу на те, що Велика французька революція і прийняття конституції США відбулися більш чим на півстоліття пізніше... З текстом самої Конституції можна ознайомитися на українських, російських та шведських сайтах відповідних історичних установ.

Конституція Пилипа Орлика діяла 4 роки і то не в повній своїй силі... Наприкінці 20 ст., в зв'язку з розпадом СРСР її зміст отримав іншого значення, як і постаті Івана Мазепи та її автора Пилипа Орлика. Цікавим є той факт, що оригінал написаний староукраїнською мовою зберігається у Москві, а у Києві є лише його ймовірна копія. З другого десятиліття двадцятого століття цей історичний документ отримав політичного присмаку, яким з охотою маніпулюють горе – політики, дорече, як і іншими історичними подіями пов'язаними з нашою Країною...

Так, якщо заглянути на веб сторінки вільної енциклопедії Вікіпедія, зокрема в її українській та російській контенті, то можна спостерігати зовсім різне тлумачення прийняття конституції Орлика та її змісту. В російському варіанті, наприклад ствержується: «Документ был составлен в двух экземплярах – на западнорусском языке и на латыни.»[1] Попри те, що на іншій російськомовній сторінці зазначається, що лише з 1721 року Московська держава за указом Петра Першого офіційно стала називатися Російською імперією, а він в свою чергу її імператором [2]

В україномовній версії Вікіпедії має місце висвітлення історія створення конституції: «Після поразки в битві під Полтавою гетьман Іван Мазепа зі своїми найближчими прибічниками з числа козацької старшини разом із залишками українсько-шведської армії опинились на території Османської імперії, рятуючись від московської армії. Тут, не витримавши великих потрясінь року, помер Іван Мазепа. Найімовірнішим наступником був близький до гетьмана генеральний писар — Пилип Орлик. При його обранні на раді старшин було прийнято документ, що визначав права і обов'язки гетьмана. Так як попередні документи такого призначення попередніх виборів не збереглися, а цей документ супроводив вибори гетьмана декілька століть і є звичаєвим правом «Країни Козаків — України», то Договір-Конституція Пилипа Орлика є офіційно визнаною першою козацькою, українською Конституцією»[3]. Тоді як в російськомовній версії він є відсутнім.

Подібних прикладів можна наводити безліч і не лише на прикладі Вікіпедії... Отже можна зробити і наступні висновки: незважаючи на те, що конституція Пилипа Орлика без сумнівів є визначним історично - правовим українським народно-політичним документом, у якому знайшли яскраве відображення тогочасні прогресивні ідеали української нації, її зміст і тлумачення і по сьогодні залишаються полем політично – історичних маніпуляцій, що до її тлумачення.

Шляхи до розбудови незалежної вільної і демократичної держави, до політичної самостійності проходять через зростання національної самосвідомості, через усвідомлення необхідності національного відродження народу України, через боротьбу - самих українців та представників інших народів, які пов'язали свою долю з долею України.

Список використаних джерел:

1. Договори и постановления прав и вольностей войсковых [Електронний ресурс] Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Договори_и_постановления_прав_и_вольностей_войсковых
2. Пётр I [Електронний ресурс] Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Пётр_I
3. Конституція Пилипа Орлика [Електронний ресурс] Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Конституція_Пилипа_Орлика

ЗМІСТ

Бровко Н.І. Моральний зміст конституційних норм: проблеми правового регулювання при побудові інформаційного суспільства в Україні.....	3
Нікітенко О.І. Конституція України гарант права і свободи людини та їх гарантії.....	4
Сафроненко В.М. Конституційно-правова відповідальність Президента України.....	7
Сокиринська О.А. Порушення прав дитини через участь у збройних конфліктах.....	8
Макарчук В.В. Деякі конституційно-правові аспекти забезпечення національної безпеки і оборони України.....	9
Малишко І.В. Доказування в конституційному судовому процесі.....	12
Росавицький О.О. Історична сутність та значення Конституції Пилипа Орлика.....	13
Мельник О.Г. Сутність та значення закріплення в Конституції України положень щодо курсу України на членство в Європейському Союзі та НАТО.....	15
Поляруш-Сафроненко С.О. Децентралізація муніципальної влади України в сучасному конституційному процесі.....	16
Єфремова І.І. Проблеми реалізації конституційного права на психічне здоров'я.....	18
Настіна О.І. Медіація та захист прав суб'єктів господарювання: конституційно-правовий аспект.....	19
Самойлович А.А. Про конституційне закріплення до європейського та євроатлантичного курсу України.....	20
Обіюх Н.М. Конституційно-правові засади захисту прав суб'єктів підприємництва в сучасних умовах.....	21
Ломакіна І.Ю. Забезпечення конституційного права на працю в сільському господарстві.....	22
Мельник В.О. Окремі аспекти реалізації Конституційного права на якісне дитяче харчування.....	24
Ковальчук І.В. Конституційний обов'язок сплати податків, як детермінанта правового статусу платника податків.....	25
Пахомова А.О. Особливості конституційного права на судовий захист.....	27
Ярмоленко Ю.В. Конституційно-правовий договір.....	29
Кононюк П.О. Екологічна міграція : конституційно-правові аспекти.....	30
Петрук Н.В. Конституційно-правова відповідальність.....	32
Обертос О.С. Порушення територіальної цілісності та недоторканості України в сучасних умовах: конституційно-правовий аналіз.....	34
Діденко В.А. «Система стримувань і противаг» як засіб реалізації принципу розподілу влади.....	36
Ткаченко Т.Д. Хабарництво як вид прояву корупційних діянь проти Основного Закону України – Конституції.....	38